

Veiledning til gruppesertifikatholdere

Klargjøring av hensyn til nøkkelbiotoper i forbindelse med vindfallhogst

Stormen 19. november 2021 rammet fylkene Viken, Innlandet, Vestfold og Telemark hardt, med stor variasjon innenfor fylkene. Foreløpige tall viser at 1,5-1,7 mill. m3 skog har blåst ned.

PEFC Norge har blitt forespurt om å klargjøre hvordan sertifikatholderne skal forholde seg til vindfelt skog i nøkkelbiotoper i forbindelse med denne type hendelser.

PEFC Norge har forståelse for at det kan komme ønsker om opprydding i nøkkelbiotoper etter en stormhendelse. Samtidig er dette arealer som er avsatt av hensyn til biologisk mangfold og hvor naturlige dynamikk/ prosesser i skog i størst mulig grad skal få skje uten tiltak. En stormhendelse kan endre hvilke livsmiljøer som finnes der, men det vil aldri medføre at det etter hendelsen ikke finnes et livsmiljø i nøkkelbiotopen. Hovedregelen er derfor at føringer for forvaltning av nøkkelbiotopene ikke endres, selv om trærne helt eller delvis vindfelles i en storm. Det vil derfor normalt ikke være aktuelt å ta ut vindfall i nøkkelbiotoper.

Ved vindfelling av stort omfang i et område kan sertifikatholder i enkelttilfeller gjøre unntak fra dette etter en konkret vurdering.

For at et slikt unntak skal vurderes er det en forutsetning at;

1. det er vindfelling av stort omfang i et område og offentlige myndigheter generelt oppfordrer til opprydding for å hindre oppformering av granbarkbiller, eller
2. vindfelte trær i nøkkelbiotoper utgjør en fare for liv, helse eller kritisk infrastruktur. Eksempelvis der vindfelte trær og trær i spenn ligger i nærhet av skole og barnehager eller der trær utgjør en fare for veier, strømnnett ol. I slike tilfeller kan vindfelte trær som representerer en fare tas ut.

Momenter til den konkrete vurdering av uttak av vindfelte trær i nøkkelbiotoper av hensyn til skoghygiene:

Det må gjøres en konkret vurdering om vindfall i den aktuelle nøkkelbiotopen anses å være et vesentlig bidrag til økt risiko for oppformering av granbarkbiller, herunder om:

- Det forut for hendelsen er en høy billepopulasjon lokalt og/eller om omkringliggende bestand har skader som tilsier høy billepopulasjon.
- Om det er stort omfang av andre arealer som det ikke vil bli ryddet opp i (verneområder)

Hensynet til skoghygiene må avveies mot viktigheten av ivaretagelsen av livsmiljøer, terskelen for å tillate opprydding i et livsmiljø vil være avhengig av en rekke faktorer som krever en konkret vurdering i det enkelte tilfellet. Gitt at forutsetningene over er oppfylt gis det her veiledning om når det generelt bør være en høy og når det bør være en lavere terskel for å tillate opprydding. Listen er ikke uttømmende.

- Nøkkelbiotoper med livsmiljøer med liten andel gran = høy terskel for å tillate opprydding (med unntak av tilfeller der uttak av gran er en del av skjøtselsanbefalingen).
- Nøkkelbiotoper med livsmiljøer som er sjeldne eller høyt prioritert i området (rangering og utvelgelse) i området = høy terskel for opprydding
- Nøkkelbiotoper som har livsmiljøer med stående/ liggende død ved eller gamle trær = høy terskel
- Nøkkelbiotoper med spredt/delvis vindfall = høy terskel
- Nøkkelbiotoper med livsmiljøer som hvor grunnlaget for det livsmiljøet som var forut for vindfelling har blitt borte som følge av vindfelling (for eksempel hengelay) = lavere terskel
- Nøkkelbiotoper hvor det kan finnes og avsettes tilsvarende erstatningsareal på eiendommen = lavere terskel